

Seat No. : _____

DC-102
December-2021
B.Sc., Sem.-III
CC-201 : Physics
(New)

Time : 2 Hours]

[Max. Marks : 50

- સૂચના : (1) વિભાગ-Iના દરેક પ્રશ્નોના ગુણ સરખાં છે.
(2) વિભાગ-Iમાંથી કોઈપણ ત્રણ પ્રશ્નોના ઉત્તર લખો.
(3) વિભાગ-IIનો પ્રશ્ન-9 ફરજિયાત છે.
(4) સંકેતો પ્રચલિત અર્થ ધરાવે છે.

વિભાગ – I

- (A) લેટિસ વિશે ટૂંકનોંધ લખો. 7
(B) સંમિતિ પ્રક્રિયાનું સવિસ્તાર વર્ણન કરો. 7
- (A) ક્ષ-કિરણોના વિવર્તન માટે બ્રેગનો નિયમ વર્ણવો અને જરૂરી સૂત્ર તારવો. 7
(B) ક્ષ-કિરણોના વિવર્તન માટે લવેની રીત વર્ણવો. 7
- (A) N-P-N ટ્રાન્ઝિસ્ટરનો ઉપયોગ કરીને CE એમ્પ્લીફાયરનો વિદ્યુત પરિપથ દોરો. તેની ઈનપુટ અને આઉટપુટ લાક્ષણિકતાઓ, પ્રવાહ લબ્ધી B_{ac} તથા B_{dc} સમજાવો. 7
(B) CE સંરચના માટે લીકેજ પ્રવાહ I_{CEO} નું સૂત્ર મેળવો. જો ટ્રાન્ઝિસ્ટર માટે $\beta = 150$, $I_{CEO} = 10\mu A$, CE સંરચનામાં કલેક્ટર ટ્રાન્ઝિસ્ટર $2mA$ છે. તો I_B , I_C , I_E , α તથા I_{CEO} ની ગણતરી કરો. 7
- (A) ટનલ ડાયોડમાં થતી ટનેલીંગ પ્રક્રિયા સમજાવો. ટનલ ડાયોડની લાક્ષણિકતાઓ આલેખ દોરીને વર્ણવો અને તેના ઉપયોગ લખો. 7
(B) યુનિજંક્શન ટ્રાન્ઝિસ્ટરની રચનાનું વર્ણન કરો. UJT વિશ્રાંતિ દોલકનો પરિપથ દોરી કાર્યપદ્ધતિ સમજાવો. આ પરિપથની દોલન આવૃત્તિનું સૂત્ર લખો. 7
- (A) એક પારિમાણિક અવકાશમાં ગતિ કરતા મુક્ત કણ માટેનું શ્રોડીન્જર સમીકરણ મેળવો. 7
(B) તરંગ વિધેયનું પેઠી પ્રસામાન્ય કૃતિની સમજૂતી આપો. 7

6. (A) સંભાવનાનું સંરક્ષણ સમજાવો. 7
 (B) કોમ્પ્ટન અસર એટલે શું ? તરંગ લંબાઈ $\Delta\lambda = \frac{h}{m_0C} (1 - \cos\theta)$ સમીકરણ મેળવો. 7
7. (A) ફેનલ અર્ધ આવર્ત ઝોન સમજાવો. દર્શાવો કે અર્ધ આવર્ત ઝોનના n^{th} નું ક્ષેત્રફળ $\pi\lambda b$ જેટલું છે. 7
 (B) બે સ્લીટ વડે થતાં ડ્યોનહોફર વિવર્તન સમજાવો, અને તીવ્રતા માટેનું સૂત્ર મેળવો. 7
8. (A) વિભેદન ક્ષમતા એટલે શું ? રેલેના પ્રમાણની જરૂરી આકૃતિઓ દોરી ચર્ચા કરો. 7
 (B) સમતલ પારદર્શક વિવર્તન ગ્રેટિંગની રચના સમજાવો અને સમતલ વિવર્તન ગ્રેટિંગની વિભેદન શક્તિનું સૂત્ર લખો. 7

વિભાગ – II

9. ટૂંકમાં જવાબ આપો : (કોઈપણ આઠ) 8
- (1) ક્ષ-કિરણની તરંગ લંબાઈ લખો.
  - (2) એકમ કોષ એટલે શું ?
  - (3) બ્રેગના નિયમનું સમીકરણ લખો.
  - (4) સ્ફટિક લેટિસની વ્યાખ્યા લખો.
  - (5) SCR નું પુરું નામ લખો.
  - (6) ઝેનર ડાયોડની સંજ્ઞા દોરો.
  - (7) BJT એટલે શું ?
  - (8) એમ્પ્લીફાયર એટલે શું ?
  - (9) તરંગ વિધેય કોને કહે છે ?
  - (10) કોમ્પ્ટન અસર એટલે શું ?
  - (11) પ્રસામાન્વીકૃત તરંગ ફલન એટલે શું ?
  - (12) સ્ટીફન – બોલ્ટ્ઝમેનનો નિયમ લખો.
  - (13) વિવર્તનના પ્રકાર લખો.
  - (14) ઝોન પ્લેટ એટલે શું ?
  - (15) ગ્રેટિંગ વાર્ણપટ એટલે શું ?
  - (16) વિભેદન સીમાનો એકમ લખો.

Seat No. : _____

DC-102
December-2021
B.Sc., Sem.-III
CC-201 : Physics
(New)

Time : 2 Hours]

[Max. Marks : 50

- Instructions :** (1) All questions in **Section-I** carry equal marks.
(2) Attempt any **three** questions in **Section-I**
(3) Question-9 in **Section-II** is **compulsory**.
(4) Symbols have their usual meaning.

Section – I

1. (A) Write short note on Lattice. 7
(B) Explain symmetry operations in detail. 7
2. (A) Describe Bragg's law for X-ray diffraction & derive the necessary equation for it. 7
(B) Describe Laue's method for X-ray diffraction. 7
3. (A) Draw the circuit diagram for common emitter amplifier using N-P-N Transistor and explain its input and output characteristics, current gain B_{ac} & B_{dc} . 7
(B) Using CE configuration obtain the expression for Leakage current I_{CEO} for a given transistor $\beta = 150$, $I_{CEO} = 10\mu A$. If in CE configuration collector current is 2.0 mA, then find I_B , I_C , I_E , α and I_{CEO} . 7
4. (A) Explain tunneling process in tunnel diode. Explain the characteristic of tunnel diode with graph. Write the uses of tunnel diode. 7
(B) Draw the construction of uni-junction transistor. Draw the circuit diagram of UJT as Relaxation Oscillator and explain its working. Write the equation of frequency of oscillation for it. 7
5. (A) Derive the Schrodinger equation for a particle moving in one-dimensions space. 7
(B) Explain box normalization of wave function. 7

6. (A) Explain the conservation of probability. 7
 (B) What is Compton effect? Obtain the equation for wavelength $\Delta\lambda = \frac{h}{m_0 c} (1 - \cos\theta)$. 7
7. (A) Explain Fresnel's half period zone. Show that the area of nth of half period zone is $\pi\lambda b$. 7
 (B) Discuss Fraunhofer diffraction by double slit and obtain an expression for the intensity. 7
8. (A) What is resolving power? Discuss Rayleigh's criterion of resolution with necessary figures. 7
 (B) Explain the construction of a plane transparent diffraction grating and obtain the expression for the resolving power of a plane diffraction grating. 7

Section – II

9. Answer in short : (any **eight**) 8
- (1) Write the wavelength of X-ray.
  - (2) What is Unit Cell?
  - (3) Write an expression for Bragg's law.
  - (4) Define crystal lattice.
  - (5) Write full name of SCR.
  - (6) Draw the symbol of Zener diode.
  - (7) What is BJT?
  - (8) What is an amplifier?
  - (9) What is wave function?
  - (10) What is Compton effect?
  - (11) What is normalized wave function?
  - (12) Write Stefan – Boltzmann's law.
  - (13) State the types of diffraction.
  - (14) What is Zone plate?
  - (15) What is grating spectra?
  - (16) Write unit of Resolving Power.
-